



# Verksamhetsplan 2024-2026

Socialnämnden

# Innehållsförteckning

1	Inledning .....	3
2	Nämndens grunduppdrag.....	3
3	Prioriterade utvecklingsmål .....	3
3.1	Barn, ungdomar och familjer ska erbjudas insatser så tidigt som möjligt.....	5
3.2	Stöd till barn och unga ska vara samordnat.....	5
3.3	Insatser som ges ska i första hand ges genom egna resurser.....	5
4	Internbudget.....	6
4.1	Nämndens internbudget.....	6
4.2	Kommentar till budgeten .....	6
5	Intern kontroll .....	7
5.1	Sammanfattning internkontrollarbetet.....	7
5.2	Intern kontrollplan.....	7
6	Bilaga: Internkontroll riskanalys 2024 .....	8

# 1 Inledning

Socialnämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden planerar och prioriterar sin verksamhet för kommande budgetår. Planen har sin utgångspunkt i socialnämndens grunduppdrag, så som det definieras i den kommunala styrning (reglemente och kommunala styrdokument som Vision Skövde 2040 och strategisk plan med budget) och i den statliga styrningen (lagar och förordningar).

Verksamhetsplanen innehåller socialnämndens prioriterade utvecklingsmål, internbudget och intern kontrollplan.

## 2 Nämndens grunduppdrag

I socialtjänstlagen (SoL) 1 kapitlet 1 § framgår att socialtjänstens mål är att samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlikhet i levnadsvillkor,
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupper egna resurser.

Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.

Det reglemente som beskriver socialnämndens grunduppdrag säger att nämnden har till uppgift att i olika former stödja, hjälpa och skydda utsatta grupper i samhället. Nämndens ansvarsområden innefattar både förebyggande verksamhet och individuellt inriktat utrednings- och behandlingsarbete. Verksamheten är till stora delar lagstadgad och styrs huvudsakligen utifrån SoL, lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Huvudsakliga målgrupper är socialt utsatta barn och ungdomar, personer med missbruks- och beroendeproblematik, vuxna som behöver försörjningsstöd, personer med psykisk funktionsnedsättning samt brottsoffer.

Socialnämnden ansvarar vidare för:

1. familjerättsfrågor och för att erbjuda familjerådgivning,
2. ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården inom den socialpsykiatriska verksamheten,
3. sysselsättningsverksamhet för psykiskt funktionsnedsatta,
4. det praktiska mottagandet samt initialt ekonomiskt stöd till nyanlända invandrare,
5. budget-, skuld- och konsumentrådgivning,
6. kommunens uppgifter i alkohollagen, samt lag om tobak och liknande produkter,
7. att verkställa kommunens uppdrag enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel.

## 3 Prioriterade utvecklingsmål

Socialnämnden fastställer prioriterade utvecklingsmål med utgångspunkt i nämndens grunduppdrag såsom det definieras i den statliga och kommunala styrningen (enligt nämndens reglemente, Vision Skövde 2040, strategisk plan med budget innehållande kommunfullmäktiges mål och andra centrala styrdokument som gäller för verksamheten).

Till målen kopplas ett antal resultatmätningar som möjliggör en kvalitativ och sammantagen analys. Resultatmätningarna utgör ett av flera underlag i analysen. Till målen kopplas också uppdrag. Uppdragen anger inriktning för arbetet och vad som är prioriterat att genomföra eller utveckla för att nå måloppfyllelse.

Socialnämndens prioriterade utvecklingsmål grundas på en analys av verksamheten. En sammanfattning av

analysen beskriver varför nämndens utvecklingsmål är prioriterade.

### *Sammanfattning av analys*

Analysen har tagits fram genom omvärldsspaning av medarbetarna i sektorn och analys av ekonomi och statistik.

#### **Barn- och ungdomsavdelningen**

Inom barn- och ungdomsavdelningen har det uppmärksammats att det är mer vanligt förekommande med psykisk ohälsa i yngre åldrar. Även normbrytande beteende uppmärksammas bland yngre åldrar. För att kunna möta dessa behov är det viktigt att fånga upp dessa barn och ungdomar tidigt. Här är skolan en viktig arena. Skola och socialtjänst har former för samverkan och behöver fortsätta använda dessa samverkansformer, men kan även behöva utveckla fler, som till exempel skolsocialt team.

Socialtjänsten möter fler unga tjejer med en komplex problematik, både gällande psykisk hälsa och även alkohol- och droganvändning. Boffning, av exempelvis torrschampo, är något som ökat bland unga, generellt. Det drogförebyggande arbetet som bedrivs genom projekt i kommunens skolor, från åk 5, har varit en viktig förebyggande insats och det är oklart om och hur det kommer att bedrivas framöver då projektet tar slut vid årsskiftet 2023/2024.

Behovet av familjehem är något som ökat de senaste åren och att rekrytera familjehem har varit och är fortsatt svårt. Flera ungdomar som varit i behov av familjehem har fått placering vid hem för vård eller boende (HVB) i väntan på familjehem. Vissa familjehem är konsulentstödda och det är inte alltid utifrån att barnet har behov av särskilt stöd utan kan i flera fall bero på att det inte varit möjligt att rekrytera egna familjehem, vilket är något socialnämnden strävar efter att göra i möjligaste mån. Familjehemsplacering av spädbarn har ökat och det är ofta förknippat med psykisk ohälsa hos mödrar.

Psykisk ohälsa hos föräldrar har ökat bland de familjer som barn- och ungdomsavdelningen möter. Det är svårt för socialtjänsten att rikta sitt stöd mot dessa föräldrar, då psykisk ohälsa är något som regionen behöver möta. Däremot behöver socialtjänsten möta de vuxna i sin roll som föräldrar och ge ett samlat stöd till dem och deras barn. Som benämnts tidigare har antalet familjehemsplaceringar ökat och så är det även med HVB-placeringar. Det har inneburit en markant ökning av kostnaderna för placeringar av barn och unga de senaste åren. Det finns därför ett behov av att kunna arbeta mer intensivt med familjer och stärka stödet på hemmaplan för att förebygga att en placering behöver göras.

Idag finns det stöd riktat till barn 0–6 år samt till ungdomar 13–20 år. Däremot finns det ett glapp i åldrarna 7–12 år där det saknas riktade insatser. Detta är något som behöver kartläggas. Även när det gäller barn till föräldrar i vårdnadskonflikt saknas riktat stöd.

#### **Vuxenavdelningen**

Inflation som leder till ekonomiska svårigheter för fler innebär större klyftor i samhället. Detta har bidragit till att budget- och skuldrådgivningen har ett större inflöde av ärenden. Kostnaderna för försörjningsstöd har inte ökat under året, trots en höjning av försörjningsstödsnivån för 2023 med 8,6 %. Det kan förklaras bland annat med en god arbetsmarknad och ett aktivt arbete med att stötta klienter mot självförsörjning. Däremot behövs ytterligare insatser för de som befinner sig långt från arbetsmarknaden för att öka möjligheterna till självförsörjning. Här är även viktigt att nämna ökningen av de ungdomar som varken studerar eller arbetar.

Boendeinsatser på hemmaplan för personer som har behov av stöd utifrån psykisk funktionsnedsättning samt beroende och missbruk behöver utvecklas. Resurser som behövs för att möta de sociala behoven får mer och mer konkurrens av behov av HSL-insatser, som till exempel medicintilldelning.

En ny nationell utredning, Samsjuklighetsutredningen, har lagt fram ett antal förslag som, om det går igenom som ny lag, kommer att påverka hur vi organiserar och utvecklar verksamheterna inom vuxenavdelningen.

En ökning av våldsärenden och allt grövre våld påverkar behovet av skyddsplaceringar. För att möta det ökade behovet behöver även dessa arbetsätt utvecklas för att minska antalet placeringsdygn och påskynda processen mot en mer permanent lösning för de utsatta. Det finns även ett behov av att utveckla arbetet för att möta våldsutövare. Det är en målgrupp som är svår att nå då få är motiverade till förändring.

Det som framgår i analysen är viktiga områden för socialnämnden att arbeta med och ligger väl i linje med nämndens grunduppdrag. Några av områdena är dock mer angelägna att prioritera i verksamhetsplanen. Utifrån analysen bedömer socialnämnden att följande målområden är prioriterade: Förebyggande arbete och tidiga insatser för barn och ungdomar

### 3.1 Barn, ungdomar och familjer ska erbjudas insatser så tidigt som möjligt

Antal orosanmälningarna gällande barn och unga har ökat under flera år. Likaså har antalet barn och unga som placerats i familjehem och HVB ökat. För att stärka föräldrar och undvika så ingripande insatser som placering är det viktigt att socialtjänsten kan agera så tidigt som möjligt. Förebyggande och tidiga insatser bidrar till att färre barn och ungdomar hamnar i kriminalitet och utanförskap. Genom att arbeta förebyggande så kan vi också hushålla med våra resurser och ge stöd till de som verkligen har behov.

*Konkreta effekter som ska uppnås:*

- Fler barn, ungdomar och familjer erbjuds serviceinsatser/öppna insatser
- Fler föräldrar nås av erbjudande om föräldrautbildning
- Utsatta barns behov uppmärksammas tidigare

*Resultatmätning:*

- Antal deltagare i föräldrastödsutbildningar
- Ansökningar/anmälningar gällande barn i förskola som föranletts av ett "anmälningsmöte"

### 3.2 Stöd till barn och unga ska vara samordnat

För att kunna möta barn och ungas behov är det viktigt att de stödfunktioner som finns omkring dem tar ett gemensamt ansvar, där socialtjänsten är en del. Det finns bra arbetssätt för att möta barn och unga med ett samordnat stöd och det är viktigt att vi använder de samverkansformer som finns. I de fall vi saknar former för att ge ett samordnat stöd behöver vi utveckla detta. För att nyttja kommunens resurser på ett effektivt sätt för barns bästa behöver vi samverka med andra.

*Konkreta effekter som ska uppnås:*

- Barn och ungdomar får ett samlat stöd
- Våra gemensamma resurser används på ett effektivt sätt

*Resultatmätning:*

- Antal genomförda SIP:ar (Samlad individuell plan)
- Antal individer som tas emot vid Mini-Marias mottagning i Skövde

*Uppdrag:*

1. Kartlägga stöd för barn 6–12 år

### 3.3 Insatser som ges ska i första hand ges genom egna resurser

För att använda våra resurser på ett så effektivt sätt som möjligt krävs utveckling av befintliga resurser och nya kan behöva startas upp. Egna resurser är också mer lättillgängliga och vi kan utforma stödet utifrån behov. Stödet ska ges på rätt nivå och resurserna ska räcka till för att tillgodose stöd till så många barn och ungdomar som möjligt.

*Konkreta effekter som ska uppnås:*

- Minskning av antal vård dygn på externa HVB
- Mer stöd genom egna resurser som är målgruppsanpassade
- Behov av familjehem ska så långt det är möjligt tillgodoses genom familjehem rekryterade av Skövde kommun

*Resultatmätning:*

- Antal vård dygn på externa HVB
- Antal konsulentstödda familjehem

*Uppdrag:*

2. Starta upp team som arbetar med intensiv familjebehandling

## 4 Internbudget

### 4.1 Nämndens internbudget

mnkr

Verksamhet	Intäkt 2024	Kostnad 2024	Nettobudget 2024
Barn- och ungdomsavdelningen	20,9	122,6	101,7
Vuxenavdelningen	15,9	157,2	141,3
Intern styrning och stöd	7,2	25,4	18,2
<b>Summa</b>	<b>44,0</b>	<b>305,2</b>	<b>261,2</b>

### 4.2 Kommentar till budgeten

Nämnden har under de senaste åren haft stora svårigheter att klara tilldelad budgetram inom vissa verksamheter.

Inför 2024 har nämnden fått en utökad ram med 5,2 miljoner kronor. 1 miljon kronor tillförs digitalisering och kompetensutveckling av personal, vilket är ett område som fått stå tillbaka under några år och är nödvändig för att kunna utveckla verksamheterna. 0,2 miljoner kronor är avsedda för Mini-Maria. 0,7 miljoner kronor läggs på finansiering av tjänst i mottagningsteamet och 0,7 miljoner kronor riktas till vikariekostnader inom vissa verksamheter. Detta har tidigare inte varit finansierat utan verksamheterna har fått gå med underskott vid behov av vikarier vid sjukdom. 2,5 miljoner kronor att läggas centralt som en effektivisering. Delar av det tillskott nämnden fick i november 2022 kommer att finansiera uppstart av ny verksamhet, intensiv familjebehandling, som förväntas bidra till lägre placeringskostnader inom barn och unga.

Ökningen av riksnormen 2023 blev 8,6 % vilket innebar en ökad kostnad för försörjningsstöd på 2,2 miljoner kronor. Utifrån rådande volym på antal personer/hushåll som söker försörjningsstöd, beräknades ökningen rymmas inom ram. Riksnormen för 2024 förväntas öka med 9%, då prisbasbeloppet ökat med motsvarande och läget är osäkert om verksamheten kommer att klara det inom befintlig ram.

Det råder fortfarande ett stort behov av familjehem. I dagsläget väntar ett antal ungdomar på placering i familjehem och det är särskilt svårt att hitta familjehem till de ungdomar som har en egen beteendeproblematik. Avsaknaden av familjehem medför att ungdomar ibland får placeras i HVB-vård istället till en dyrare kostnad.

Ny lag gällande skyddat boende 2024 samt ny socialtjänstlag 2025 kommer att innebära ökade kostnader för nämnden.

Sektorn har svårigheter med att rekrytera socialsekreterare, boendestödjare och psykiatrisjuksköterskor. Det är också svårare att rekrytera timvikarier med arbetslivserfarenhet.

Nämndens investeringsbudget 2024:

(mnkr)	Budget 2024
Inventarier	0,5
<b>Summa</b>	<b>0,5</b>

Avser inventarieinköp till hela sektorn.

## 5 Intern kontroll

### 5.1 Sammanfattning internkontrollarbetet

Nämndens internkontroll fokuserar till största del på hantering utifrån sektorns verksamhetsområde. De områden som kontrolleras är de där konsekvenserna av fel bedömts vara allvarliga eller kännbara. Verksamheten riskbedöms och kontrolleras med egenkontroller i kvalitetsledningssystemet.

### 5.2 Intern kontrollplan

#### 5.2.1 Granskningar

Process/Rutin	Risker	Granskning
Säkerhetskontroll personallarm	<span style="color: red;">■</span> Att larmen inte fungerar.	<b>Beskrivning av granskning</b> Funktionstestning av larmen.
		<b>Kontrollmoment</b> Larmtestar månadsvis/enhet.
		<b>Metod</b> Testar larmen, utsedd person på enhet.
		<b>Ansvar</b> Controller
Introduktion nyanställda	<span style="color: red;">■</span> Att introduktion inte ges till nyanställda.	<b>Beskrivning av granskning</b> Granskning om nyanställda fått introduktion.
		<b>Kontrollmoment</b> Skicka kontrollfrågor till nyanställda, anställd minst 6 mån.
		<b>Metod</b> Stickprov
		<b>Ansvar</b> Verksamhetsutvecklare
Utredningstid barn och unga	<span style="color: red;">■</span> Utredning slutförs inte inom fyra månader.	<b>Beskrivning av granskning</b> Granskning i verksamhetssystemet av hur länge utredning pågått.
		<b>Kontrollmoment</b> Antalet utredningsdagar ska uppgå till högst 4 månader.

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<b>Metod</b> Stickprov <b>Ansvar</b> Verksamhetsutvecklare
Orosanmälningar barn	<span style="color: red;">■</span> Är skyddsbedömning gjord inom 24 tim.	<b>Beskrivning av granskning</b> Granskning i verksamhetssystemet om skyddsbedömning gjorts inom 24 timmar. <b>Kontrollmoment</b> Kontroll av att skyddsbedömning gjorts efter inkommen anmälan. <b>Metod</b> Stickprov <b>Ansvar</b> Verksamhetsutvecklare
Otillåten påverkan	<span style="color: red;">■</span> Att personal och politiker utsätts för yttre påverkan.	<b>Beskrivning av granskning</b> Granska om personal/politiker utsatts för yttre påverkan. <b>Kontrollmoment</b> Medarbetarsamtal och avstämning med ordförande SON. <b>Metod</b> Samtal <b>Ansvar</b> Controller
Handlingar	<span style="color: red;">■</span> Handlingar kommer bort	<b>Beskrivning av granskning</b> Granska avvikelser gällande handlingar som kommit bort. <b>Kontrollmoment</b> Titta i avvikelssystemet (Infosoc) och sammanställ. <b>Metod</b> Gå igenom avvikelser (Infosoc). <b>Ansvar</b> Verksamhetsutvecklare

## 6 Bilaga: Internkontroll riskanalys 2024

Process/Rutin	Risker	Vad kan gå fel?	Sannolikhet	Konsekvens	Vikt
Bemannning HVB	Personal inte tillgänglig på boendet.	Händelser kan inträffa med allvarliga följder	1	3	3
Verksamhetssystem	Att personal tar del av sekretessbelagd information som hen inte behöver för sitt arbete.	Att personal får kännedom om uppgift som den inte har rätt till.	2	3	6



Fakturahantering	Beslutattestant attesterar egna utgifter	Felaktig beslutsattest enligt ekonomiska styrprinciper.	1	3	3
	Framgår inte vad som har köpts in och risk finns för att man bryter mot gällande lagstiftning.	Bristande underlag vid inköp av vara eller tjänst.	1	2	2
Registerutdrag	Att SSO missar att göra registerutdrag (bou)	Att inte registerutdrag görs innan anställning.	1	4	4
Granskning återsökningar integration	Missade återsökningar.	Att man missar att återsöka bidrag från Migrationsverket.	1	3	3
HVB hem	Att placering sker på ett hem som inte har tillstånd.	Att de HVB hem som anlitas inte har tillstånd att bedriva sin verksamhet.	1	3	3
	Att man frångår det som framgår i LOU (Lagen om offentlig upphandling)	Att HVB hem som anlitas inte är de som är upphandlade.	1	2	2
Säkerhetskontroll personallarm	Att larmen inte fungerar	Vid ett skarpt läge fungerar inte larmen	2	4	8
Körjournaler	Att de körjournaler som finns i SSOs bilar inte används	Att användare av bilen inte fyller i körjournalen.	3	2	6
Ekonomiskt bistånd	Felaktig utbetalning.	Att utbetalning görs till annan person eller till annat ändamål än vad beslutet avser.	1	4	4
Introduktion nyanställda	Att introduktion inte ges till nyanställd	Nyanställda får inte rätt förutsättningar att utföra sitt arbete	3	3	9
Väntetid till familjebehandling	Lång väntetid till familjebehandling.	Att de som söker sig till familjebehandling får vänta över en månad.	2	3	6
Utredningstid barn och unga	Utredning slutförs inte inom fyra månader.	Att barn och unga inte får den hjälp de behöver.	3	3	9
Uppföljningsskyldig het "Lex lilla hjärtat"	Att verkställighet av beslut om uppföljning inte görs.	Att lagstiftningen inte följs och barn far illa.	1	4	4
Orosanmälningar barn	Att skyddsbedömning är gjord inom 24 tim.	Risk att barn far illa.	2	4	8
Otillåten påverkan	Att personal och politiker utsätts för allvarligt hot	Felaktiga beslut fattas och individ skadas psykiskt/fysiskt	1	4	4

Otillåten påverkan	Att personal och politiker utsätts för yttre påverkan	Felaktiga beslut fattas.	2	4	8
Handlingar	Handlingar kommer bort	Utebliven hantering av ärenden	2	4	8
Försörjningsstöd	Missar utbetalning av försörjningsstöd	Att handläggare missar sista delen i utbetalningsärende.	2	3	6